

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 177 โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนได้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. 2548 : เอกสารอัดสำเนา)

- 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 โรงเรียน
- 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 90 โรงเรียน
- 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 37 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 151 โรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

- 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 44 โรงเรียน
- 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 73 โรงเรียน
- 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 34 โรงเรียน

3. สุ่มโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	50	44
ขนาดกลาง	90	73
ขนาดใหญ่	37	34
รวม	177	151

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ วิไลวรรณ เทียบดอกไม้ (2545 : 174-180) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 51 ข้อ แบ่งประเด็นคำถามเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ มุ่งสำรวจสถานภาพของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน มี 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ

วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว

4. ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบเพื่อหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างทั่วไป และด้านภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ดังนี้

5.1 นายศรיתה วิเศษรัตน์ (ศศ.ม. รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพรเจริญ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

5.2 นายอร่ามศักดิ์ ชัยชิต (กศ.ม.ไทยคดีศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

5.3 นายไพโรจน์ แก้วกล้าหา (กศ.ม. การประถมศึกษา) ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านท่าเชียงเครือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

5.4 นายจรูญรัตน์ ส่งศรี (กศ.ม. การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกนิคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล

5.5 นางเจตนา ชัยชิต (ก.ม. การวัดและประเมินผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตรวจสอบด้านสถิติ การวัดและประเมินผล

6. นำข้อคิดและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน

8. นำแบบสอบถามมาตรวจคะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .95

9. สร้างแบบสอบถามฉบับจริง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 151 โรงเรียน

3. ประสานงานกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีนำไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง และจัดส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ตรวจสอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ระดับการประเมิน	ค่าคะแนนที่ให้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

1.2 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปฏิบัติ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

1.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น

1.1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : \bar{X})

2.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116)